

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

25 במרס 2008

376

י"ח באדר ב' התשס"ח

עמוד

486 הצעת חוק העיתונות, התשס"ח-2008

הצעת חוק העיתונות, התשס"ח-2008

הגדרות

1. בחוק זה –

"אמצעי שליטה", בתאגיד – כל אחד מאלה:

- (1) זכות הצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל לה של תאגיד אחר;
 - (2) הזכות למנות דירקטור או מנהל כללי;
 - (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;
 - (4) הזכות לחלק ביתרת נכסי התאגיד לאחר סילוק חובותיו, בעת פירוקו;
- "בעל עניין" – מי שמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה;
- "גורם תקשורת" – כל אחד מאלה:
- (1) מוציא לאור של עיתון;
 - (2) מי שקיבל רישיון כללי לשידורי כבלים כהגדרתו בסעיף 6א לחוק התקשורת;
 - (3) בעל רישיון לשידורי לוויין כהגדרתו בסעיף 6מג לחוק התקשורת;

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם להמלצות הוועדה מוצע לבטל את פקודת העיתונות ואת תקנות 94 עד 96 לתקנות ההגנה, ולהחליפן בהוראות החוק המוצע. במסגרת זו יבוטלו דרישת הרישוי כתנאי מוקדם להוצאה לאור של עיתון וכן דרישות הכשירות מעורך, ובמקומן מוצע להטיל על המוציא לאור חובות גילוי וחובה למנות ממונה על תלונות הציבור. כן מוצע להקנות לבית המשפט המחוזי סמכות לאסור או להגביל פרסומו של עיתון אם שוכנע כי פרסום העיתון עלול לסכן את ביטחון המדינה או את ביטחון הציבור.

פקודת העיתונות ותקנות 94 עד 96 לתקנות ההגנה, כנוסחן ערב פרסומה של הצעת חוק זו, מובאות בנספח לדברי ההסבר.

סעיף 1 להגדרות "אמצעי שליטה", "שליטה" ו"מוציא לאור" – מוצע לקבוע כי הגדרת מוציא לאור של עיתון תכלול, כאשר המדובר בתאגיד, גם את בעל השליטה בו, ולהגדיר לצורך כך את המונחים "אמצעי שליטה" ו"שליטה". מכיוון שבעל שליטה על פי ההגדרות המוצעות הוא מי שמכוון את פעולות התאגיד, ראוי להטיל על בעל השליטה במוציא לאור שהוא תאגיד את כל החובות המוטלות על פי החוק המוצע על מוציא לאור, ובכלל זה את חובות הגילוי כאמור בסעיף 5 המוצע לרבות לעניין זהותו.

להגדרה "גורם תקשורת" – מוצע לכלול בהגדרה זו את בעלי הרישיונות המרכזיים בתחום שידורי הטלוויזיה והרדיו. במונח האמור נעשה שימוש בסעיף 2(ב)(1) המוצע – המחייב גילוי של שיעור ההחזקה של המוציא לאור בגורמי תקשורת אחרים (ר' דברי הסבר לסעיף האמור).

כללי המסגרת החקיקתית המסדירה כיום את תחום העיתונות כוללת את פקודת העיתונות, משנת 1933, ואת תקנות 94 עד 96 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 (להלן – תקנות ההגנה).

ביום ט"ז שבט התשנ"ו (6 בפברואר 1996) מינו שר המשפטים ושר הפנים "ועדה ציבורית לבדיקת ההסדרים החוקיים בענייני העיתונות בישראל" (להלן – הוועדה). בראש הוועדה כיהן נשיא מועצת העיתונות דאז, מר חיים י' צדוק ז"ל, ובין חבריה היו אנשי אקדמיה ואנשים מתחום העיתונות.

בכתב המינוי התבקשה הוועדה "לבדוק את מידת ההתאמה של החקיקה הקיימת להתפתחויות החברתיות, המשפטיות והכלכליות שחלו מאז הקמת המדינה, תוך שימת לב להסדרים הנוגעים בתחום זה במדינות דמוקרטיות אחרות". כמו כן, התבקשה הוועדה להמליץ "הן לגבי ביטול הוראות בחוק הקיים והן לגבי הצורך בהסדרים חדשים על ידי חקיקה חדשה או בדרך אחרת".

דוח הוועדה התפרסם בחודש אלול התשנ"ז (ספטמבר 1997). הוועדה הגיעה למסקנה כי המסגרת החקיקתית הקיימת היום כוללת הסדרים שאינם עולים בקנה אחד עם היותה של מדינת ישראל מדינה דמוקרטית ובכלל זאת סמכותו של הממונה על המחוז למנוע הוצאה לאור של עיתון או להביא לסגירתו של עיתון "ככל אשר יישר בעיניו ומבלי לתת כל טעם לדבר...". (תקנה 94(2) לתקנות ההגנה). הוועדה ציינה כי "המסגרת הנושנה, הנעוצה בתפיסתו של שליט קולוניאלי זה, אינה הולמת את ערכיה של מדינת ישראל ומן הראוי להחליפה בהסדר ראוי, שיהלום באופן מובהק את התפיסה הדמוקרטית בדבר מעמדה של העיתונות".

(4) בעל זיכיון כהגדרתו בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990;
"דירקטור" – חבר בדירקטוריון של חברה ומי שמשמש בפועל בתפקיד דירקטור, יהא
תוארו אשר יהא, ובתאגיד שאינו חברה – מי שממלא תפקיד דומה;

"החזקה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977²;

"חוק התקשורת" – חוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982³;

"מוציא לאור", בתאגיד – לרבות בעל השליטה בתאגיד;

"עורך" – מי שאחראי על קביעת התכנים של העיתון;

"עיתון" – דבר דפוס המכיל חדשות, ידיעות, דעות וכיוצא באלה, היוצא לאור באופן
מחזורי, אחת לחודש לפחות, והמופץ לציבור בלתי מסוים בישראל בכל דרך
שהיא, בתמורה או שלא בתמורה, למעט דבר דפוס הכולל מידע פרסומי בלבד
או דבר דפוס של רשות מרשויות המדינה;

"עיתון רב־תפוצה" – עיתון היוצא לאור אחת לשבוע לפחות והמופץ ב־40,000 עותקים
לפחות, בממוצע, בשבוע, או עיתון היוצא לאור ארבעה ימים בשבוע לפחות,

ד ב ר י ה ס ב ר

של העיתון מקור למידע שוטף ולעדכונים בנושאים שבהם
הוא עוסק, והם המצדיקים קביעת חובות על מוציא לאור
של עיתון כמוצע בהצעת החוק;

(4) הוא מופץ לציבור בלתי מסוים בישראל –
מוצע לקבוע כי החוק יחול על עיתונים המופצים לציבור
בישראל. ויודגש, כי מכוח תחולתו הטריטוריאלית של
החוק הוא יחול רק על עיתונים היוצאים לאור בישראל.
יצוין בהקשר זה כי סעיף 7 המוצע, שעניינו הגבלת הוצאה
לאור של עיתון בשל סכנה לביטחון המדינה או לביטחון
הציבור, מוחל גם על עיתון המופץ בישראל אף אם אינו
מודפס בישראל (ר' דברי הסבר לסעיף האמור).

בנוסף, המאפיין של תפוצה לציבור בלתי מסוים נועד
לייחד את אותם הפרסומים המופצים לקבוצה כללית של
קוראים (בדרך של מגויים או בכל דרך אחרת). להבדיל
מפרסומים המיועדים לחברים בקבוצה מוגדרת, למשל –
פרסומים המיועדים לחברי עמותה מסוימת או ביטאונים
המופצים במקום עבודה מסוים.

לכסוף מוצע מהגדרת עיתון דבר דפוס הכולל
מידע פרסומי בלבד. שכן, פרסומים אלה אינם נחזים כמקור
מידע אובייקטיבי או מקצועי בדומה לעיתונים. כמו כן,
מוצע למעט דבר דפוס של רשות מרשויות המדינה (למשל
– הרשומות). שכן הוראות החוק המוצע, כגון חובת הגילוי
לעניין אינטרסים עסקיים נוספים כמוצע בסעיף 2, או
סמכות בית המשפט להגביל את הוצאתו לאור של העיתון
אם מצא שהוצאתו עלולה לסכן את ביטחון המדינה או
הציבור, כמוצע בסעיף 7, אינן רלוונטיות לגביהם.

להגדרה "עיתון רב־תפוצה" – מוצע להגדיר "עיתון
רב־תפוצה" כעיתון שבועי המופץ ב־40,000 עותקים

להגדרה "דירקטור" – מוצע לכלול בהגדרה "דירקטור"
גם את מי שממלא תפקיד של דירקטור, אף אם כינויו שונה
וכן כל מי שממלא תפקיד דומה בתאגיד שאינו חברה.
החוק המוצע קובע, בסעיף 2 המוצע, חובת גילוי לגבי זהות
הדירקטורים במוציא לאור שהוא תאגיד, ומאפשר, בסעיף
5 המוצע, לקבוע הגבלות על כהונה כדירקטור במוציא
לאור של עיתון רב־תפוצה, בשל הרשעה בעבירה פלילית
(ר' דברי הסבר לסעיף האמור).

להגדרה "עורך" – מוצע לקבוע כי "עורך" הוא מי
שאחראי על קביעת תכניו של העיתון. הגדרה זו מכונה
כלפי בעל התפקיד בעיתון שהוא האחראי הבכיר ביותר
על קביעת התוכן (למעשה, העורך הראשי) והוא ממונה
על בעלי תפקידים אחרים בעיתון שיש להם השפעה על
תכניו. יצוין כי לענין סעיף 5 המוצע שעניינו הגבלות על
כהונה כעורך למי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה,
חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש בתפקיד, מוצע
להחיל את ההוראה גם על בעלי תפקידים בכירים נוספים
האחראים על קביעת תוכנו של העיתון, כדוגמת עורך
משנה או עורך אחראי.

להגדרה "עיתון" – מוצע לקבוע כי עיתון לענין
החוק המוצע הוא מי שמתקיימים בו מאפיינים אלה:

- (1) הוא מכיל חדשות, ידיעות או דעות;
- (2) הוא מהווה דבר דפוס – בכך נבדל העיתון
ממדיות אחרות הנושאות חדשות, ידיעות ודעות;
- (3) הוא בעל תפוצה מחזורית של אחת לחודש
לפחות – מוצע להבדיל עיתון לצורך החוק המוצע, מדברי
דפוס אחרים, למשל ספרים, שאינם יוצאים לאור בתדירות
גבוהה או קבועה, שכן מאפיינים אלה הם הבסיס להיתור

¹ ס"ח התש"ן, עמ' 59

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218

והמופץ ב־15,000 עותקים לפחות, בממוצע, בשבוע; לעניין זה יימנו יחד עותקים של כל העיתונים, לרבות עיתון בתפוצה מקומית, היוצאים לאור במועד אחד ובשפה אחת על ידי מוציא לאור אחד, וכל אחד מהם ייחשב כעיתון רב־תפוצה; "שליטה", בתאגיד – היכולת, בין לבד ובין יחד עם אחרים, לכונן את פעילותו של תאגיד, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או נושא משרה אחר בתאגיד; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כשולט בתאגיד אם מתקיים לגביו אחד מאלה:

- (1) הוא מחזיק במחצית או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד;
 - (2) הוא מחזיק בעשרים וחמישה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, ואין אדם אחר המחזיק בלמעלה מחמישים אחוזים מאמצעי השליטה כאמור;
 - (3) בידי היכולת למנוע קבלת החלטות עסקיות בתאגיד, למעט החלטות שעניינן הנפקה של אמצעי שליטה בתאגיד או החלטות שעניינן מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד או שינוי מהותי בהם;
- "השר" – שר הפנים.

פרסום פרטים 2. (א) מוציא לאור של עיתון יפרסם בכל גיליון של העיתון את הפרטים האלה:

- (1) שם המוציא לאור, ואם היה המוציא לאור תאגיד – גם מספר הרישום של התאגיד, שיעור החזקותיהם של בעלי השליטה בתאגיד, באמצעי שליטה בו, ושמות הדירקטורים בתאגיד;
- (2) שם העורך;
- (3) מען המערכת ודרכי הפנייה אליה;
- (4) שם הממונה על בירור תלונות הציבור כמשמעותו בסעיף 4, ודרכי הפנייה אליו.

(ב) מוציא לאור של עיתון רב־תפוצה יפרסם, בכל שנה, נוסף על הפרטים האמורים בסעיף קטן (א), בגיליון הראשון היוצא לאור באותה שנה ובגיליון הראשון היוצא לאור לאחר יום 1 ביולי של אותה שנה, פרטים אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

זאת ועוד: יכול שהמוציא לאור יהיה בעל עיסוקים ועסקים נוספים. לעתים הוצאתו לאור של עיתון היא רק אחד מתוך מכלול מורכב של עיסוקיו של תאגיד. ייתכן גם כי תאגיד המוציא לאור עיתון יהיה רכיב אחד מתוך מכלול רחב של תאגידים, המרכיבים קונצרן כלכלי גדול. במצב דברים זה, עלול להתגלע, במסגרת הפעילות בעיתון, ניגוד עניינים מובהק או חשש לניגוד עניינים כזה, בין הצרכים או הנורמות של העבודה העיתונאית לבין אינטרסים כלכליים של המוציא לאור ובכלל זה של בעל השליטה בו. כדי שהאינטרסים האמורים יהיו גלויים לעין הקורא, מוצע כי מוציא לאור של עיתון רב־תפוצה אשר מטבע הדברים השפעתו על הקוראים רבה יותר, יפרסם פעמיים בשנה פרטי מידע נוספים שתכליתם יצירת שקיפות לגבי האינטרסים הכלכליים שלו. בין הפרטים שגילויים נדרש: שיעור החזקותיו של המוציא לאור בתאגיד אחר העולים על עשרים וחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה, ואם היה התאגיד האחר גורם תקשורת כהגדרתו בסעיף 1

בשבוע, בממוצע, או עיתון יומי יוצא ארבעה ימים בשבוע לפחות) המופץ ב־15,000 עותקים בשבוע, בממוצע. ככל שעיתון נפוץ יותר, חשיבותו למרקם החיים הדמוקרטיים של המדינה רבה יותר. ככל שיותר אנשים קוראים את העיתון ונחשפים לכתוב בו גדל האינטרס הציבורי בהסדרת אופן פעילותו.

סעיף 2 במקביל לביטולה של חובת הרישוי על עיתונים, הקיימת כיום בפקודת העיתונות, ובהתבסס על המלצות הוועדה, מוצע להטיל חובת גילוי של פרטי מידע הנוגעים למוציא לאור של העיתון, ובכך ליצור זיהוי פומבי של מי שעומד מאחוריו. בין הפרטים שגילויים נדרש: שם המוציא לאור, שיעור החזקותיהם של בעלי השליטה באמצעי שליטה בו, שמות הדירקטורים בו, שם העורך, מען המערכת ודרכי הפנייה אליה, ושם הממונה על פניות הציבור. זיהוי זה מתחייב מזכות הציבור לדעת את זהותו של מי שמוסר לו מידע ודעות.

(1) החזקות של המוציא לאור בתאגיד אחר, העולות על עשרים וחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה באותו תאגיד, ואם היה התאגיד האחר גורם תקשורת – החזקות העולות על חמישה עשר אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה באותו גורם תקשורת;

(2) היה המוציא לאור תאגיד – שמותיהם של בעלי עניין בתאגיד, ושיעור החזקותיהם באמצעי שליטה בו;

(3) המספר הממוצע של עותקי גיליון שהודפסו בששת החודשים שקדמו לפרסום.

(ג) השר יקבע, באישור ועדת החינוך והספורט של הכנסת, הוראות בדבר דרכי הפרסום לפי סעיף זה, ורשאי הוא לקבוע פרטים נוספים על הפרטים המנויים בסעיף זה שחובה על המוציא לאור לפרסמם.

3. (א) מוציא לאור שהפר את חובתו לפרסם בכל גיליון פרטים לפי סעיף 2(א), דינו – עונשין קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.

(ב) מוציא לאור שהפר את חובתו לפרסם פרטים לפי סעיף 2(ב), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ובהפרה נמשכת – קנס נוסף כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק האמור לכל חודש שבו נמשכת ההפרה לאחר המועד שבו חלה החובה לפרסם פרטים כאמור.

4. (א) מוציא לאור של עיתון ימנה ממונה על בירור תלונות הציבור, שתפקידו לברר תלונות ציבור הנוגעות לתכנים של העיתון ולפעילות העיתונאית; לא מינה המוציא לאור ממונה לפי הוראות סעיף קטן זה, ימלא העורך את התפקיד האמור.

(ב) מוציא לאור יפרסם, אחת לשנה לפחות, בדרך שיקבע השר, דיווח על פעילות הממונה על בירור תלונות הציבור.

5. (א) לא ישמש אדם מוציא לאור של עיתון רב-תפוצה, דירקטור במוציא לאור כאמור או עורך של עיתון רב-תפוצה, אם הורשע בפסק דין חלוט ובית המשפט קבע, ביוזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, כי מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה של העבירה אין הוא ראוי לשמש בתפקיד כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 4 מוצע לקבוע כי לגבי כל עיתון יפעל גורם מתאים אשר יטפל בתלונות הציבור בעניין תוכני הפרסום בעיתון והפעילות העיתונאית שבמסגרתו. ההוראה האמורה מוצעת בהתאם להמלצות דוח הוועדה ומטרתה ליצור כתובת אנושית שאליה יוכלו קוראי העיתון לפנות במקרה של תלונה על פעילותו. ההוראה זו מגבירה את השקיפות של העיתון ואת נגישותו, ומחזקת את הקשר שבין העיתון לציבור קוראיו. יובהר כי ממונה על תלונות הציבור יכול שיהיה מי שהוא בעל תפקיד אחר בעיתון, כדי שלא להכביד יתר על המידה על העיתונים הקטנים.

כדי להבטיח את איוש התפקיד מוצע לקבוע כי במקרה שבו לא מינה המוציא לאור ממונה על תלונות הציבור, ישמש העורך, כהגדרתו בסעיף 1 המוצע, ממונה על בירור תלונות הציבור.

סעיף 5 פקודת העיתונות דורשת מעורך, כתנאי למתן היתר להוצאה לאור של עיתון, דרישות לעניין השכלה, גיל והעדר עבר פלילי. בהתאם להמלצת הוועדה בוטלו דרישות הגיל וההשכלה שכן אין זה ראוי שמדינה דמוקרטית תקבע תנאי כשירות כאמור לתפקיד של

המוצע – החזקות העולות על חמישה עשר אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו. ההחמרה המוצעת לעניין גילויי החזקות בגורמי תקשורת שונים נובעת מכך שבעלויות צולבות בתחום התקשורת עלולות ליצור מוקדי כוח שראוי שיובאו לידיעת הקורא. בנוסף, אם המוציא לאור הוא תאגיד, מוצע כי יגלה את שמותיהם של בעלי העניין בתאגיד (כהגדרתם בסעיף 1 המוצע) ואת שיעור החזקותיהם באמצעי שליטה בו – זאת כדי להביא לידיעת הציבור את זהותם של גורמים כלכליים אחרים, מלבד בעל השליטה, שיש להם עניין במוציא לאור.

מוצע להסמיך את השר לקבוע, באישור ועדת החינוך והספורט של הכנסת את דרכי הפרסום וכן פרטים נוספים שחובה על המוציא לאור לפרסם.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי המפר את חובת הפרסום הקבועה בסעיף 2, דינו – קנס. לענין חובת הפרסום המוגברת בסעיף 2(ב), מוצע לקבוע כי הפרה נמשכת של החובה האמורה דינה קנס בשיעור האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לכל חודש שבו נמשכת העבירה.

(ב) לא נדרש בית המשפט, בעת גזירת דינו של אדם, לשאלת הגבלתו מלשמש מוציא לאור, דירקטור או עורך של עיתון רב־תפוצה, כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, להידרש לכך במועד מאוחר יותר, ורשאי בית המשפט לדון בעניין בהרכב שונה מההרכב שנתן את גזר הדין.

(ג) הגבלה שנקבעה לפי הוראות סעיף זה תפקע במועד התיישנותה של ההרשעה שבשלה נקבעה ההגבלה, לפי חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981.⁴

(ד) בסעיף זה, "עורך" – לרבות עורך משנה, עורך אחראי וכל בעל תפקיד בכיר אחר האחראי על התכנים של העיתון.

(א) קבע בית המשפט לפי הוראות סעיף 5 הגבלה לגבי מוציא לאור, יחדל המוציא לאור לשמש בתפקידו בתוך 60 ימים ממועד הקביעה.

6. תוצאותיה של הרשעה פוסלת

(ב) (1) היה המוציא לאור שלגביו נקבעה ההגבלה כאמור בסעיף קטן (א), בעל שליטה בתאגיד, יחדל להפעיל את אמצעי השליטה שלו בתאגיד, למעט הזכות להשתתף ברווחי התאגיד והזכות לחלק ביתרת נכסי התאגיד לאחר סילוק חובותיו, בעת פירוקו, בתוך 60 ימים ממועד הקביעה, וכל עוד הוא בעל שליטה בתאגיד.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד יצוין כי החוק המוצע אינו קובע ענישה למי שמפר קביעה של בית המשפט לפי הסעיף המוצע. במקרה של הפרה כאמור יחול סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שעניינו הפרת הוראה חוקית.

סעיף 6 בהתאם להמלצות הוועדה, מוצע לקבוע כי ככל שבית המשפט יקבע שהמוציא לאור הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לשמש מוציא לאור, יחדל המוציא לאור מלשמש בתפקידו בתוך 60 ימים מיום הקביעה או מהיום שפסק הדין נעשה חלוט, לפי המאוחר. במקרים שבהם קבע בית המשפט כאמור לגבי מוציא לאור שהוא בעל שליטה, מוצע כי יהיה מנוע מלהפעיל את אמצעי השליטה (למעט הזכות להשתתף ברווחי התאגיד או בחלקו ביתרת נכסי התאגיד לאחר סילוק חובותיו) בתוך התקופה כאמור, וכל עוד הוא בעל שליטה. מוצע לקבוע עוד כי כאשר בית משפט יפסוק כאמור, רשאי הוא למנות אדם לצורך הפעלת אותם אמצעי השליטה המקנים למוציא לאור את השליטה המעשית בעיתון. ההסדר המוצע מצמצם את הפגיעה בבעל השליטה שכן אין חובה על בעל השליטה להעביר את החזקותיו בעיתון אלא שהוא מנוע מלהפעיל את השליטה המעשית בו. כדי להגשים את המטרה של נטילת השליטה המעשית בעיתון כאמור, מוצע כי בית המשפט ייתן הוראות למי שמונה להפעיל את אמצעי השליטה, כך שיהיה עצמאי בהחלטותיו.

עם זאת, מוצע להבהיר כי אין במינוי כאמור כדי להגביל או למנוע את העברת הבעלות מבעל השליטה המורשע לאחר.

באופן דומה מוצע לקבוע כי ככל שבית המשפט יקבע שדירקטור או שעורך הורשעו בעבירה שמפאת מהותה,

עורך עיתון, הגם שאין הם מהווים בהכרח מדד למידת מקצועיותו של העורך, עם זאת לגבי עבר פלילי, מוצע לאפשר לבית המשפט לקבוע, ביוזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, כי מפאת מהות, חומרה או נסיבות של עבירה שבה הורשע אדם, הוא יהיה מנוע, עד להתיישנותה לפי חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, מלכהן כעורך של עיתון רב־תפוצה. זאת, כיוון שהעורך הוא האחראי לעבודה העיתונאית בעיתון ועליו לאזן בין אינטרסים חיוניים שונים, ביניהם זכות הציבור לדעת, שמו הטוב של אדם ופרטיותו. העורך הוא האחראי להקפדה על הנורמות האתיות של העבודה העיתונאית המקצועית, ועל כן אדם שקיים לגביו בסיס של ממש לספק בדבר טוהר מידותיו או בדבר יושרו האישי או יושרתו המקצועית אינו יכול למלא תפקיד כאמור. לעניין זה מוצע להרחיב את הגדרת "עורך" כך שהסמכות המוצעת תחול לגבי כל בעל תפקיד בכיר בעיתון האחראי על התכנים שבו, וזאת כיוון שפעמים רבות בעיתונים רבי תפוצה יש כמה עורכים האחראים על תחומי תוכן שונים בעיתון.

כמו כן, מוצע להחיל את סמכות בית המשפט כאמור גם כלפי מוציא לאור של עיתון רב־תפוצה ובכלל זה בעל שליטה במוציא לאור כאמור שהוא תאגיד, וכן כלפי דירקטורים במוציא לאור כאמור, זאת לאור סמכותם ואפשרותם להשפיע, מכוח תפקידם, על תכניו של העיתון.

יובהר כי הסמכות להגביל אדם מלשמש מוציא לאור, דירקטור או עורך, כאמור בסעיף המוצע, תהא נתונה לבית המשפט רק לגבי עיתון רב־תפוצה כהגדרתו בסעיף 1 המוצע, זאת בשל חשיבותו המוגברת ביחס לעיתון שאינו רב־תפוצה, כמקור מידע לציבור.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 322.

(2) בית המשפט רשאי לתת הוראות בדבר הפעלת אמצעי השליטה שנאסר על בעל השליטה להפעילן לפי פסקה (1), בידי אדם שימנה, ושיהיה עצמאי בהפעלתם; מינה בית המשפט אדם כאמור, יקבע את חובותיו ואת סמכויותיו בהתאם.

(3) אין במינוי לפי הוראות פסקה (2) כדי להגביל או לאסור את העברת הבעלות באמצעי השליטה מידי בעל השליטה שלגביו נקבעה ההגבלה, לאחרי.

(ג) קבע בית המשפט לפי הוראות סעיף 5 הגבלה לגבי דירקטור במוציא לאור או לגבי עורך כהגדרתו בסעיף האמור, יחדל הדירקטור או העורך, לפי העניין, לשמש בתפקידו בתוך 30 ימים ממועד הקביעה.

(ד) בסעיף זה, "מועד הקביעה" – היום שבו נקבעה ההגבלה לפי הוראות סעיף 5 או היום שבו פסק הדין המרשיע, שבשלו נקבעה ההגבלה, נעשה חלוט, לפי המאוחר מביניהם.

7. (א) בית משפט מחוזי רשאי לאסור או להגביל את הוצאתו לאור של עיתון, ובכלל זה הדפסת עותקים של גיליונותיו או הפצתו, לרבות עיתון היוצא לאור מחוץ לישראל והמופץ בישראל (בסעיף זה – הגבלת הוצאה לאור של עיתון), אם השתכנע כי הוצאתו לאור של העיתון עלולה לסכן את ביטחון המדינה או את ביטחון הציבור; החלטה כאמור תהיה לתקופה ובתנאים שיקבע בית המשפט.

(ב) לא ידון בית משפט בהגבלת הוצאה לאור של עיתון אלא לפי בקשה שהוגשה בידי היועץ המשפטי לממשלה, ולא יורה על הגבלה כאמור אלא במידה הדרושה לשם הגנה על ביטחון המדינה או ביטחון הציבור.

(ג) בדיון לפי סעיף זה רשאי בית המשפט לסטות מדיני הראיות, אם סבר כי נסיבות העניין מצדיקות זאת, ורשאי הוא לקבל ראיה, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או באי-כוחו אף שלא בנוכחות שאר בעלי הדין ובאי-כוחם, או שלא לגלותה להם, כולה או חלקה, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם מניעת פגיעה בביטחון המדינה או בביטחון הציבור; הוראת סעיף קטן זה אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראיה לפי פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.⁵

8. בית המשפט ידון מחדש בהחלטה שניתנה לפי סעיף 7, לבקשת מי שנפגע מהחלטה כאמור. דיון מחדש

9. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה. ביצוע ותקנות

10. פקודת העתונות⁶ – בטלה. ביטול פקודת העתונות

ד ב ר י ה ס ב ר

לביטחון המדינה או לביטחון הציבור. לעניין זה יובהר כי תחולת הסעיף היא על עיתונים המופצים בישראל אף אם אינם מוצאים לאור בישראל, וזאת מכיוון שהסכנה לביטחון המדינה ולביטחון הציבור נבחנת לפי התכנים המפורסמים בעיתון והמופצים בישראל.

סעיפים כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר, הגיעה **10 ו-11** הוועדה למסקנה כי המסגרת החקיקתית הקיימת כוללת הסדרים שאינם עולים בקנה אחד עם היותה של מדינת ישראל מדינה דמוקרטית. מוצע על כן לבטל את פקודת העיתונות ואת תקנות 94 עד 96 לתקנות ההגנה, ולהחליפן בהסדר המוצע בהצעת חוק זו.

חומרתה או נסיבותיה של העבירה הם אינם ראויים לשמש בתפקיד כאמור, יחדלו לשמש בתפקידם בתוך 30 ימים ממועד הקביעה.

סעיפים מוצע לאפשר לבית המשפט המחוזי להגביל **7 ו-8** את פרסומו של עיתון, אם השתכנע כי פרסום העיתון עלול לסכן את ביטחון המדינה או את ביטחון הציבור. סמכות זו של בית המשפט נועדה לתת מענה מידידי למצב שבו קיימת סכנה דחופה. לפיכך, מוצע בסעיף 8 לקבוע כי בית המשפט מוסמך בכל עת לדון מחדש בהחלטה שניתנה לפי סעיף 7 המוצע, כדי שיוכל להסיר את המגבלות שקבע או להקל בהן ברגע שימצא כי לא מתקיימת עוד סכנה

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

⁶ ח"א, כרך ב' עמ' (ע) 1191, (א) 1214.

11. תיקון תקנות ההגנה (שעת חירום) 71945 – בתקנות ההגנה (שעת חירום), 71945 –
- (1) בתקנה 86, בהגדרה "פרסום בלתי מותר", המילים "וכל טופס או חלק מעיתון או של כל הוצאה או גיליון שלו, שנדפס או נתפרסם מתוך הפרת תקנה 94, או המכיל חומר שאינו ממלא אחר תקנה 95, וכל תעודה, שנדפסה או נתפרסמה מתוך הפרת תקנה 96" – יימחקו;
- (2) תקנות 94 עד 96 – בטלות.
12. תיקון פקודת הנויקין בקודת הנויקין [נוסח חדש]⁸, סעיף 87 – בטל.
13. בחוק רשות השידור, התשכ"ה–1965⁹, בסעיף 39(ג), בהגדרה "עיתון", במקום "כמשמעותו בפקודת העתונות" יבוא "כהגדרתו בחוק העיתונות, התשס"ח–2008".
14. בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965¹⁰ –
- (1) בסעיף 11(ג), בהגדרה "אמצעי תקשורת", המילים "כמשמעותו בפקודת העתונות (להלן – עיתון)" – יימחקו;
- (2) בסעיף 12, המילים "המוצא לאור על פי רשיון בעל תוקף" ו"כמשמעותו בפקודת העתונות" – יימחקו.
15. בחוק הספריות הציבוריות, התשל"ה–1975¹¹, בסעיף 1 בהגדרה "עיתון", במקום "כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת העתונות" יבוא "כהגדרתו בחוק העיתונות, התשס"ח – 2008".
16. בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–1981¹² –

ד ב ר י ה ס ב ר

- כמו כן, מוצע למחוק את ההתייחסות לתקנות האמורות בתקנה 86 לתקנות ההגנה, שעניינה פרסום בלתי מותר.
- סעיף 12** סעיף 87 לפקודת הנויקין [נוסח חדש], קובע כי ניתן לקיים פסק דין שניתן לטובת תובע בשל פרסום לשון הרע, בדרך של מימוש ערובה שניתנה לפי סעיף 5(1)(3) לפקודת העיתונות. עם ביטול פקודת העיתונות, ועמה הדרישה האמורה להפקדת ערבות, אין משמעות לסעיף זה ולפיכך מוצע לבטלו.
- וזה נוסחו של סעיף 87 שמוצע לבטלו:
- "פיצויים על לשון הרע בעתון"**
87. (א) תובע שזכה במשפט נגד עתון בשל פרסום לשון הרע באותו עתון, והוא מראה לבית המשפט שלפניו נתבררה התובענה שאין הוא יכול להביא לקיום פסק-הדין בדרך של הוצאה לפועל נגד מקרקעין או מיטלטלין של הנתבע, רשאי בית המשפט להורות שפסק-הדין יבוצע נגד החתומים על כתבי-הערבות שניתן על ידי הנתבע או למענו לפי סעיף 5(1)(3) לפקודת העיתונות ולהורות על מימוש הערובה שניתנה על ידי החתומים על אותו כתב,
- ובלבד שחבותם של החתומים לא תעלה על חבותם לפי כתבי-הערבות.
- (ב) תובע כאמור בסעיף קטן (א) ימציא לשר האוצר העתק של צו בית-המשפט לפי סעיף זה.
- (ג) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות להסדרת הנהגה וסדרי-הדין בהליכים לפי סעיף זה ולקבוע את האגרות שישולמו בהם.
- סעיפים** מוצע לתקן את חוק רשות השידור, התשכ"ה–1965 ו-13 וחוק הספריות הציבוריות, התשל"ה–1975, המפנים בהגדרת "עיתון" שבהם לפקודת העיתונות, כך שיפנו לחוק המוצע.
- סעיפים** סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965 ו-16, קובע כי בפרסום לשון הרע באמצעי תקשורת, יישאו באחריות פלילית ואזרחית גם עורך אמצעי התקשורת ומי שהחליט בפועל על הפרסום וכי באחריות אזרחית יישא גם מי שאחראי על אמצעי התקשורת. סעיף 11(ג) כולל בהגדרת "אמצעי תקשורת" גם עיתון כהגדרתו בפקודת העיתונות. ההגדרה "עיתון"

⁷ ע"ר 1442, 1945, תוס' 2, עמ' (ע) 855, (א) 1055.

⁸ דיני מדינת ישראל 10, עמ' 266.

⁹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 106.

¹⁰ ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

¹¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 230.

¹² ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

(1) בסעיף 30(א), המילים "כמשמעותו בפקודת העתונות (להלן – עיתון)" – יימחקו;

(2) בסעיף 31, המילים "המוצע לאור על פי רשיון תקף" ו"כמשמעותו בפקודת העתונות" – יימחקו.

17. בחוק הספרים (חובת מסירה וציון פרטים), התשס"א-2000¹⁵ –

תיקון חוק הספרים
(חובת מסירה וציון
פרטים)

(1) בסעיף 1, בהגדרה "עיתון", במקום "כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת העיתונות" יבוא "כהגדרתו בחוק העיתונות, התשס"ח-2008";

(2) בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) מגיליון ראשון של כל עיתון וכל כתב עת, יימסרו ללא תמורה, שני עותקים לצנזור הצבאי הראשי, בתוך 30 ימים מיום פרסומו; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מכל חובה אחרת על פי דין";

(3) בסעיף 8(1), במקום "או אינו מוסר" יבוא "אינו מוסר", במקום "2(ב)" יבוא "2(ד)" ובסופו יבוא "או אינו מוסר גיליונות של עיתון או כתב עת בהתאם להוראות סעיף 2(ד1)".

ד ב ר י ה ס ב ר

שוניים. מוצע לתקן את ההפניה האמורה ולקבוע במקומה הפניה להגדרת "עיתון" שבחוק המוצע. יצוין כי לעניין חובת המסירה, פרסומים שנכללים בהגדרת "עיתון" כנוסחה היום, בפקודת העיתונות, ושאינם נכללים בהגדרת "עיתון" המוצעת בהצעת חוק זו, נופלים בגדר הגדרת "ספר" שבחוק הספרים, הכוללת גם כתבי עת, ויחולו עליהם אותן החובות החלות על הוצאה לאור של ספרים לפי החוק האמור.

בנוסף, תקנות 97 עד 101 לתקנות ההגנה קובעים את סמכויות הצנזור הצבאי הראשי לעניין בדיקת חומר העומד להתפרסם. כדי ליידע את הצנזור הצבאי הראשי בדבר עיתונים חדשים המוצאים לאור בישראל, עם ביטול משטר רישוי העיתונים, מוצע להוסיף בתיקון לחוק הספרים חובה למסור לצנזור הצבאי הראשי שני עותקים מגיליון ראשון של כל עיתון וכל כתב עת, בתוך 30 ימים מיום פרסומו. עוד מוצע לקבוע כי אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מכל חובה אחרת על פי דין, למשל – החובות למסור פרסומים לצנזור הצבאי הראשי לפי תקנה 97 לתקנות ההגנה.

שבסעיף 1 המוצע מצומצמת מזו הקיימת בפקודת העיתונות, בכך שהיא קובעת שעיתון הוא דבר דפוס היוצא לאור באופן מחזורי, אחת לחודש לפחות ולציבור בלתי מסוים. מוצע למחוק את ההפניה האמורה לפקודת העיתונות אך לא להפנות להגדרה המצומצמת בחוק המוצע, ולהותיר את המונח "עיתון" כמשמעותו המילולית, בלא הגדרה חקיקתית.

עוד מוצע למחוק את ההפניה לפקודת העיתונות שבסעיף 12 לחוק איסור לשון הרע לצורך הגדרת "דבר דפוס" וכן את ההתייחסות לרישיון בעל תוקף לפרסום עיתון המוזכר באותו הסעיף, זאת נוכח ביטול דרישת הרישיון.

מוצע לערוך שינויים דומים בסעיפים 30 ו-31 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, הקובעים הוראות דומות לעניין חבות פלילית ואזרחית בפרסום הפוגע בפרטיות.

סעיף 17 חוק הספרים (חובת מסירה וציון פרטים), התשס"א-2000 (להלן – חוק הספרים), מחייב מסירת עיתונים, כמשמעותם בפקודת העיתונות, לגופים

¹⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 80; התשס"ה, עמ' 262

נספח לדברי הסבר

וזה נוסחה של פקודת העתונות, שמוצע לבטלה:

חלק א': הדפסת עתונים והוצאתם לאור

פקודת העתונות

פקודה המתקנת ומאחדת את החוק בענין הדפסתם והוצאתם לאור של עתונים ושאר דברי-פרסום והקובעת הוראות בענין וישום ספרים והחזקת בתי דפוס.

השם הקצר

1. פקודה זו תקרא פקודת העתונות.

פירוש

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר –

"חברה" פירושה חברה הרשומה עפ"י פקודת החברות;

"אגודה שיתופית" פירושה אגודה שיתופית הרשומה עפ"י פקודת האגודות השיתופיות;

"עתון" פירושו כל דבר-דפוס המכיל חדשות, ידיעות, סיפורי מאורעות, או כל הערות, ציונים, או ביאורים בקשר עם אותם חדשות, ידיעות או סיפורי מאורעות, או על כל ענין אחר בעל חשיבות צבורית, הנדפס בכל לשון והיוצא לאור בישראל למכירה או להפצת חינם, לעתים קבועות או בלתי קבועות, אך אין הוא כולל כל דבר דפוס היוצא לאור ע"י ממשלת ישראל או למענה;

"נדפס" פירושו הועתק במכשך דפוס;

"מכשך דפוס" כולל מכונת דפוס ומכשיר דפוס שסוגלו והיעודים כנראה לשמש להעתקת מלים, תמונות, או אותות על גבי הנייר, או על הדב או על חומר אחר כיוצא בזה, אך אין הוא כולל כל מכשיר המכוון והמשמש רק להעתקת תרשימים או כל מכשיר פוטוגרפי גרידא הנועד והמשמש רק להעתקת צילומים, או כל מכונת כתיבה או כל מכשיר מיטלטל אחר המכוון והמשמש להעתקת מלים או אותות שאותו מכשיר או אותה מכונה אינם משמשים אלא להעתקת מסמכים שהם באמת ובתמים מסמכים מסחריים או פרטיים;

"בעל" פירושו גם הבעל היחיד של עתון וגם האנשים אשר, אם מהיותם שותפים או מסיבה אחרת, מייצגים כל חלק או טובת הנאה בעתון והינם אחראים לכך, בין ביניהם לבין עצמם והן ביניהם לבין האנשים המייצגים באותו האופן את החלקים האחרים או טובות ההנאה האחרות באותו העתון, והאחראים להם, אך לא שום אדם אחר זולתם;

"דיבת הסתה" פירושה כל דבר-דפוס המכיל כוונת הסתה למרד כפי שהוגדרה בסעיף 53 לפקודת תיקון החוק הפלילי.

פירוש

3. לצורך חלק זה – "ממונה על המחוז" פירושו הממונה על אותו המחוז שבו עתיד העתון להדפס או שבו הוא נדפס.

אין להדפיס או להוציא לאור עתון בלא רשיון

4. אין להדפיס או להוציא לאור שום עתון בישראל אלא אם כן קיבל בעליו תחילה רשיון בחתימת הממונה על המחוז בטופס הקבוע בתוספת הראשונה לפקודה זו.

באיזה תנאים ינתן הרשיון

5. (1) לא ינתן שום רשיון אלא אם קיים מבקש הרשיון את התנאים האלה –

(א) מסר לממונה על המחוז הצהרה בשבועה המקיימת את הפרטים דלקמן כשהיא תתומה על ידו וערוכה בטופס הקבוע בתוספת הראשונה לפקודה זו והכוללת את הראיה שנקבעה באותה תוספת;

(i) שמו, גילו, מקום מגוריו וכתובת הדואר ונתינותו של המבקש;

(ii) בעלותו על העתון;

(iii) שמו, מקום מגוריו וכתובת הדואר של העורך;

(iv) שם העתון;

(v) מקום עריכתו ומקום הדפסתו של העתון;

(vi) הנושאים שבהם ידון;

(vii) באיזו לשון או לשונות יידפס;

(viii) באיזה זמנים יופיע;

(ix) שאין הוא בעליו או עורכו של עתון שהופעתו הופסקה עפ"י סעיף 19, או נאסרה לחלוטין או על תנאי עפ"י סעיף 23(1)(א);

(x) שאין קיים נגדו צו עפ"י סעיף 23(1)(ב) וכן

(xi) שביתת-הדפוס שבו יידפס העתון לא ינתן נגדו צו עפ"י סעיף 23(1)(ג);

בתנאי שכל בקשה מטעם חברה או אגודה שיתופית תהא מלווה באותה ההצהרה שתהא ערוכה כאמור בטופס הקבוע וכוללת את העדות הקבועה; אם היה המבקש חברה (פרט לחברה נכרית) תמסר ההצהרה ע"י מנהל העסקים והמזכיר של החברה; אם היה המבקש חברה נכרית תמסר ההצהרה ע"י מי שמורשה לשמש כבא כוחה בישראל; ואם היה

המבקש אגודה שיתופית, תמסר ההצהרה ע"י יו"ר ועד ההנהלה של האגודה;

(ב) מסר לממונה על המחוז הצהרה בשבועה מאת העורך המקיימת את הפרטים דלקמן כשהיא ערוכה בטופס הקבוע בתוספת הראשונה לפקודה הזאת וכוללת את הראיה הקבועה באותה תוספת –

(i) כתובתו, נתינותו, מקום מגוריו וכתובת הדואר שלו;

(ii) שמלאו לו עשרים וחמש שנה;

(iii) כי עמד בבחינה הנקראת בחינת הבגרות הישראלית או בבחינה אחרת שמנהל משרד החינוך והתרבות יכיר בה כבחינה השווה בערכה לאותה בחינת הבגרות;

(iv) שהוא יכול לדבר, לקרוא ולכתוב בלשון שבה ידפס העתון;

(v) שאין הוא נתון בשום פסלות משפטית;

(vi) שלא נתחייב מעולם בדין בשל עבירה שנידון עליה לפי פסק דין סופי למאסר שלושה חודשים או ליותר מכן;

(vii) שאין הוא בעליו של עתון שהופעתו הופסקה עפ"י סעיף 19 או נאסרה לחלוטין או על תנאי עפ"י סעיף 23 (א);

(viii) שאין קיים נגדו צו עפ"י סעיף 23(א)(ב); וכן

(ix) שלא נשללה מאתו הרשות לעבוד כעורך דין או כרופא עפ"י צו מאת רשות בת סמך;

(ג) מסר לממונה על המחוז הצהרה בשבועה חתומה על ידו האומרת כי לפי מיטב ידיעתו ואמונתו נכונות ההודעות הכלולות בהצהרה הנזכרת בפסקא הקודמת; וכן

(ד) מסר כתב ערוכה (או, כשהבקשה מוגשת על ידי שני בני אדם או יותר משנים שאינם חברים לחברה או לאגודה שיתופית, מסרו כתב ערוכה הדדית ונפרדת) בסכום ובטופס הקבועים בתוספת השניה לפקודה זאת בצירוף ערב אחד או כמה ערבים כפי שירש ויאשר ע"י הממונה על המחוז, ובו תנאי שהמבקש ישלם לממשלת ישראל כל קנס אשר יטילו או יפסקו נגדו או נגד עורך עתונו לכשיחייבוהו בדין על הדפיסו או פרסמו או על גרמו או הרשותו להדפיס או לפרסם כל דיבת הסתה או כל דיבת אחרת בכל עת לאחר שניתן כתב הערבות, וכן כל שאר

קנסות שבית משפט יטיל או יפסק נגדו או נגד עורך עתונו עפ"י הוראות פקודה זו.

(2) אסור לשום אדם להכתיר עתון בשם של דבר־פרסום המתפרסם ע"י ממשלת ישראל או למענה, או בכל שם אחר הדומה לו במידה כזאת שיש בה, לדעת הממונה על המחוז, כדי להטיל בלבול דעות.

(3) כל ההליכים בקשר עם מסירת הצהרה הנזכרת בסעיף זה דינו כדין הליכים משפטיים כמשמעותם בסעיפים 76 עד 86 לפקודת תיקון החוק הפלילי.

(4) יכול בעליו של עתון להיות גם עורכו; בתנאי שבמקרה זה ימסור את ההצהרות הנזכרות בסעיף קטן 1 (א) ו־ב). ויתן את הערבות הנזכרת בסעיף קטן 1(ד) וכי לא יהא צורך שימסור את ההצהרה הנזכרת בסעיף קטן 1(ג).

(5) רשאי שר הפנים, לפי הכרעת דעתו, לוותר על כל דרישה מן הדרישות שבסעיף קטן 1 (ב) ו־ד) ויכול הוא לשנות או לבטל כל ותור אחר עפ"י סעיף קטן זה לגבי דרישות סעיף קטן 1(ד).

(6) המזכיר הראשי יגרום לפרסום של הודעה ברשומות על מתן רשות לפרסם עתון או על בטולה של רשות כזאת. המודעה תהיה ערוכה בטופס הקובע בתוספת השלישית לפקודה זו.

הרשיון יבוטל אם אין העתון יוצא לאור

6. (1) כל אדם שקבל רשיון לפרסם עתון ולא פרסם - מו במשך שלושה חודשים מתאריך הרשיון, רשיונו יראוהו כמבוטל.

(2) לממונה על המחוז תהא סמכות לבטל רשיון להוציא לאור עתון אם לא יפרסם בעליו (שלא כתוצאה מצו מאת שר הפנים או מבית המשפט) –

(א) כשהעתון הוא עתון יומי – לפחות שנים עשר גליונות יומיים רצופים (פרט ליום המנוחה השבועי שבעל העתון נוהג לשמור אותו וכן לכל יום פגרה חוקי) בכל חודש לוח;

(ב) כשהעתון אינו עתון יומי וניתן רשיון לפי רסמו פעם אחת או פעמים אחדות בשבוע – לפחות ששה גליונות בכל שני חדשי־לוח;

(ג) כשהעתון אינו עתון יומי או ממין העתונים הכלולים בפסקה (ב) מסעיף זה, אלא שהוא עתון שניתן רשיון לפרסמו פעם אחת או פעמים אחדות בחודש – לפחות שני גליונות בכל ארבעה חדשי־לוח;

(ד) בכל עתון אחר – לתקופה רצופה של יותר משנים עשר חדשי־לוח.

צריך להדפיס בעתון את שמו וכתבתו של הבעל

7. (1) בעמוד הראשון או האחרון של כל גליון מכל עתון ובעמוד הראשון או האחרון של כל גליון מכל הוספה לעתון צריך להדפיס את שמו הנכון והאמיתי ואת מקום מגוריו של הבעל ושל העורך, ואם היה בעל העתון חברה או אגודה שיתופית, את השם הרשום והכתובת של המשרד הרשום של אותה חברה או אגודה, ואת השם הנכון והאמיתי של מקום ההדפסה והעריכה של אותו עתון או אותה הוספה.

(2) מי שמדפיס או מפרסם או מצווה או מרשה להדפיס או לפרסם כל עתון או הוספה לעתון שאינם כוללים את הפרטים דלעיל ואינם ערוכים באופן הקבוע כאן, יאשם בעברה בעד כל גליון שנדפס או יצא לאור בדרך זו ויהא צפוי לקנס של חמש לירות.

מסירת גליונות של העתון

8. (1) מיד להופעתו של כל גליון של עתון או של כל הוספה לעתון, חייב עורכו למסור עותק אחד לגנן המדינה, אחד לספריית הכנסת ואחד לממונה על המחוז, ואילו שני העתקים לספריה הלאומית.

(2) כל אדם שאינו מקיים את הוראות הסעיף הזה יאשם בעברה ובכל פעם שהוא עובר על הסעיף הזה יהא צפוי לקנס בסכום עשרים וחמש לירות.

אי-מסירה לאחר הודעה

9. (1) למרות כל סירוב למסור עתון, כאמור לעיל, ולמרות כל הליכים משפטיים נגד העורך ע"י הסעיף האחרון ולמרות תשלום כל קנס כזה מותר למזכיר הראשי או לממונה על המחוז, בהודעה חתומה על ידו אשר תשלח לאדם החייב למסור כל עתון באופן האמור לעיל, לדרוש מאתו למסור לו אותו מספר הגליונות של העתון אשר לא מסרם לו.

(2) עברו ששה ימים מיום מסירת מודעה כנ"ל למי שחייב במסירת עתון והוכח כי נמסרה לו ההודעה, ואותו אדם לא מסר את הגליונות, יאשם האיש בעברה ובעד כל יום שבו עבר על ההוראה שבהודעה יהא צפוי לקנס בסכום חמש לירות.

פרסום מודעות רשמיות

10. (1) חייב העורך לפרסם חינם את כל ההודעות הרשמיות הנשלחות אליו לפרסום ע"י שר הפנים או בשמו בגליון הראשון של העתון היוצא לאור מיד לאחר קבלתן. את ההודעות הללו עליו לפרסם ככתבן וכלשונן.

(2) "הודעה-רשמית" פירושה לצורך סעיף זה, כל הודעה שלדעת שר הפנים דרוש פרסומה לטובת עניני הצבור ואשר נתאשרה בכך מטעם שר הפנים.

הודעה על שנוי עורך ועל שנויים אחרים בפרטים הכלולים בהצהרות

11. (1) (i) אם מאיזו סיבה שהיא חדל עורך של עתון לשמש כעורך, יהא זה מחובתו של בעל העתון או של אדם אחר המורשה בשמו למסור לממונה על המחוז במשך שבעה ימים למן היום שבו חדל העורך לשמש כעורך –

(א) הצהרה בשבועה ערוכה על ידו האומרת שהאדם הנזכר בהצהרה נתמנה לכהן כעורך במקום העורך שחדל לשמש בתפקידו;

(ב) הצהרה בשבועה מאת האדם שנתמנה כך, שתהיה ערוכה בטופס הקבוע בסעיף 5(1)(ב) ותכלול את העדות הקבועה באותו סעיף; וכן

(ג) הצהרה בשבועה ערוכה על ידו האומרת כי לפי מיטב ידיעתו ואמונתו נכונות ההודעות הכלולות בהצהרה שבפסקה הקודמת:

בתנאי שיכול הממונה על המחוז ליתן צו המאריך את מועד שבעת הימים, כאשר ייטב בעיניו, אם הוכיח לו בעל העתון כי אי הכשרתו של העורך אינה אלא זמנית וכי עד כמה שאפשר לראות מראש ישוב לתפקידו ליום גמר הארכה או קודם לכן.

(ii) עורך יראוהו כאילו חדל לכהן כעורך אם מחמת העדרו או מחלתו או מכל סיבה אחרת אין הוא יכול להשגיח בעצמו השגחה של ממש על פרסום העתון.

(iii) מי שממלא מקומו של עורך שחדל לזמן מה לשמש במשרתו הרי יראוהו כעורך לכל מטרות הפקודה הזאת עד לאותו זמן שבו יודיע בעל העתון או אדם אחר בשמו לממונה על המחוז כי ממלא מקום העורך חדל לשמש בתפקיד זה.

(2) אם יש בדעת בעל העתון לצאת את ישראל לזמן מה או לחלוטין, עליו להודיע את הדבר בכתב לממונה על המחוז, אם בעת צאתו את הארץ או קודם לכן.

(3) חל שנוי, פרט לשנוי עורך או לשנוי מפאת העדרו הזמני או התמידי של בעל העתון מהארץ, או נתגלה אי דיוק בפרט מן הפרטים הכלולים באחת ההצהרות שהוגשו כפי שנקבע בסעיף 1(א) ו-1(ב), יהא זה מחובת בעל העתון או אדם אחר בשמו להודיע בכתב לממונה על המחוז פרטים מלאים על כך, במשך שבעה ימים מיום שחל השנוי או שנתגלה אי הדיוק.

(4) היה בעליו של עתון, הנדרש עפ"י הסעיף הזה למסור הודעה או הצהרה, חברה (אך לא חברה נכרית) תוגש ההודעה או ההצהרה ע"י מנהל העסקים שבישראל והמוכיר, או, בהעדרו של מנהל העסקים מישראל – ע"י המוכר, ואם היה בעליו של העתון חברה נכרית תוגש ההודעה או ההצהרה ע"י האדם המורשה לשמש כבא-כוח החברה בישראל ואם היה בעליו של העתון אגודה שיתופית תוגש ההודעה או ההצהרה ע"י יו"ר ועד ההנהלה שלה.

(5) כל ההליכים בקשר עם מתן הצהרה הנזכרת בסעיף זה דינם כדין הליכים משפטיים בגדר הסעיפים 78 עד 86 לפקודת תקון החוק הפלילי.

(6) חובה להודיע על שינוי או תיקון באחד הפרטים המפורטים בכל הצהרה המוגשת עפ"י סעיף 5, למרות שהצהרה, לאחר ששונתה או תוקנה בהתאם להודעה אינה מתאמת להוראות פקודה זו. אך שום דבר האמור בסעיף זה לא ישכיר הצהרה ששונתה או תוקנה כך אם לאחר ששינויה או תיקונה אין היא מתאמת להוראות הפקודה הזאת.

(7) אם אין בעל עתון מקיים את הוראות הסעיף הזה וממשיכים בפרסום העתון לאחר אי קיום זה רואין את רשיון העתון כמבוטל.

הצהרה מאת מי שחדל להיות בעל עתון

12. מי שהגיש וחתם את ההצהרה הקבועה בסעיף 5(1) והוא –

(א) חדל להיות בעל העתון הנוכר בהצהרה, עליו להגיש לממונה על המחוז, בתוך שבעה ימים מיום שחדל להיות בעל העתון, הצהרה בשבועה בטופס הקבוע בתוספת הרביעית לפקודה הזאת, ובו בזמן עליו למסור לממונה על המחוז את הרשיון שניתן לו עפ"י סעיף 5: משהוגשה ההצהרה, יבטל הממונה על המחוז את הרשיון; בתנאי שמקום שחברה או אגודה שיתופית חדלה להיות בעל העתון שניתן בעדו רשיון, תוגש הצהרה, אם המגיש הוא חברה (ולא חברה נכרית) ע"י מנהל העסקים והמוכיר של החברה, ואם הוא חברה נכרית – ע"י האדם המורשה לשמש בא כח החברה הנ"ל בישראל, ואם אגודה שיתופית – ע"י יו"ר ועד ההנהלה של האגודה;

(ב) מת, חייבים באי כחו האישיים או יורשיו למסור לממונה על המחוז את ההצהרה בשבועה שנקבעה בפסקה (א) ולהחזיר לו לממונה על המחוז את הרשיון שניתן למת, ומשיעשה הדבר יבטל הממונה על המחוז את הרשיון הנ"ל.

נתינת שטר ערבות ושמירתו ומו"מ על ענינים אלה

13. (1) כל שטרי הערובה שניתנו בהתאם לחלק זה, ימסרו לממונה על המחוז, על מנת שישמרם במקום בטוח.

(2) כל שטר ערובה שניתן מטעם החברה או אגודה שיתופית ינתן ע"י אותו חברה או אגודה בשמה הרשום ואם היתה זו חברה (ולא חברה נכרית) יחתם ע"י שני מנהלים כל שהם וע"י מוכיר החברה ובחותמת הרשמית של החברה; ואם היתה החברה חברה נכרית – יחתם ע"י האדם המורשה לשמש בא כוחה בישראל ובחותמת הרשמית של החברה; ואם היא אגודה שיתופית יחתם ע"י יו"ר ועד ההנהלה ובחותמת הרשמית של האגודה.

(3) כל שטר ערובה שנחתם בהתאם לחלק זה של הפקודה מותר להגיש משפט עליו בשם היועץ המשפטי לאחר שחייבו בדין בעל עתון או עורך על שהדפיס או פרסם כל דיבת הסתה או דיבה אחרת או על שגרם להדפסתה או לפרסומה בשל כל עברה על הוראה מהוראות פקודה זו.

ערב החוזר בו מערבותו

14. ערב הרוצה לחזור בו מערבותו ולהשתחרר הימנה, רשאי לחזור בו ולהשתחרר מן הערבות כתום עשרים יום לאחר שהגיש מודעה בכתב על כך לממונה על המחוז ולמי שהוא ערב בעדו ולשאר שותפיו בערבות, אם ישנם כאלה.

בתנאי ששחרורו של הערב עפ"י הסעיף הזה לא יפגע –

(א) באחריותו של כל ערב עפ"י שטר הערובה, או

(ב) באחריותו של הערב ששוחרר, כלפי כל הפסד, קנס, עונש או הוצאות אשר כבר הטילום או פסקו להטילם או אשר יטילום בכל עת שהיא כל דיבת הסתה או דיבה אחרת שנדפסו או הופיעו לפני תאריך השחרור או על יסוד כל חיוב בדין עפ"י הוראות הפקודה הזאת בשל מעשה או אי מעשה שהחלו לפני תאריך השחרור הזה.

שטר ערבות חדש במקרים מסויימים

15. (1) כל מקום שערב עפ"י שטר ערובה הדרוש עפ"י חלק זה –

(א) משלם את כל הסכום או חלק מן הסכום שהוא ערב על תשלומו, או

(ב) מת, או

(ג) הוכרו פושט רגל עפ"י כל חוק של פשיטת רגל הנוהג אותה שעה בישראל, או

(ד) יצא את הארץ בלא להשאיר בה נכסים די הצורך לסילוק סכום שהוא ערב על תשלומו, או

(ה) חזר בו מערבותו בצורה המותנית לעיל, או

(ו) חדל להיות אחראי עפ"י שטר הערבות שלו,

(א) אם מתפרסם בעתון דבר שיש בו לדעתו של שר הפנים כדי לסכן את שלום הצבור,

(ב) אם מפרסם עתון ידיעות שקר או שמועות שקר שיש בהן, לדעתו של שר הפנים, כדי לעורר בהלה או יאוש.

(3) שוטה, פקיד מכס או פקיד מפקידי בית הדואר רשאים להחרים כל העתקה של עתון שהופעתו הופסקה.

(4) כל המפרסם עתון שהופעתו הופסקה עפ"י הסעיף הזה יאשם בעברה ויהא צפוי לששת חדשי מאסר או לקנס בסכום מאה לירות או לאותם שני עונשין כאחד.

הסמכות להפסיק או לצמצם את העבודה בבתי דפוס במקרים ידועים

19א. (1) כל אימת שהופסקה הוצאתו של עתון עפ"י הוראות סעיף 19, רשאי שר הפנים לצוות, במודעה בכתב לאדם המחזיק או שיש ברשותו כל בית דפוס המשמש להדפסתו של עתון כזה או להוצאתו לאור, כי אותו בית דפוס –

(א) תופסק עבודתו למשך התקופה שתצוין באותה מודעה, כפי שיישר בעיני שר הפנים; או

(ב) לא ישמש, במשך התקופה שבה הופסקה הוצאתו של אותו עתון, לצורך הדפסתו או פרסומו של כל עתון אחר, ככל אשר יפורש במודעה הנ"ל.

(2) כל בית דפוס העובד או משמש מתוך הפרת מודעה שניתנה עפ"י סעיף זה, הרי המחזיק בו או האדם שברשותו הוא נמצא יאשם בעברה ויהא צפוי למאסר ששה חדשים או לקנס מאה לירות או לשני העונשים הללו, ובית הדפוס יוחרם לזכותה של ממשלת ישראל.

איסור הכנסת עתונים נכרים לארץ

20. (1) רשאי שר הפנים לתת צו בו יאסור להכניס לישראל לתקופה שתישר בעיניו כל עתון היוצא לאור בחו"ל שהפצתו בישראל עשויה לדעת שר הפנים לסכן את שלום הצבור.

(2) רשאי כל שוטה, פקיד מכס, או פקיד של בית דואר להחרים כל העתקה של עתון שנאסרה כניסתו לישראל עפ"י צו שניתן עפ"י סעיף זה.

(3) כל אדם המפרסם בישראל עתון שנאסרה כניסתו לישראל עפ"י סעיף קטן (1) או המפרסם את נוסח הדברים או את עיקרי הדברים שבאו בכל חלק מכל גליון של עתון כזה יאשם בעברה, ויהא צפוי לששת חדשי מאסר או לקנס בסכום מאה לירות או לאותם שני עונשים כאחד.

הרי לאחר היום השביעי מיום שאירע אחד המקרים המפורטים בפסקאות (א) עד (ו) דלעיל, יהא אסור לאיש שאותו ערב התחייב למענו, להדפיס או לפרסם או לצוות להדפיס או לפרסם כל עתון עד שלא יתן וירשום שטר ערובה חדש בסכום ובצורה הקבועה לעיל.

(2) כל המדפיס או מפרסם או מצוה או גורם או מרשה להדפיס או לפרסם כל עתון אשר לא נתקיימו לגביו הוראות הסעיף הזה, יאשם בעברה ויהא צפוי לעונשין שנקבעו בסעיף 22.

מהי הפרוצידורה כשעורך פוסק להיות מוכשר לערוך את העתון

16. משפסק עורך העתון להיות מחונן באחת מסגולות ההכשרה הדרושות עפ"י הוראות סעיף 5(1)(ב) יראו הרשיון לפרסם את העתון שהוא עורכו כרשיון מבוטל, אלא אם כן מינה בעל העתון עורך חדש לעתונו תוך ארבעה עשר יום למן היום שבו פסקה סגולת ההכשרה של העורך, ומסר לממונה על המחוז הצהרה מאתו עורך חדש ערוכה עפ"י סעיף 5(1)(ב).

הכחשות

17. כשיש למוכיר הראשי טעם להאמין כי ידיעה המופיעה בעתון והמכילה האשמה עובדתית, אינה נכונה, רשאי הוא לדרוש מאת עורך העתון שהוא לפרסם בחינם את ההכחשה שהמוכיר הראשי יראה צורך בפרסומה משום טובת עניני הצבור, ועל העורך לפרסם את ההכחשה בגליון המופיע מיד לאחר קבלת הבקשה הזאת.

עונשו של מי שאינו מפרסם הודעה רשמית או הכחשה

18. עורך עתון שאינו מפרסם הודעה רשמית או הכחשה אשר נדרש לפרסם ע"פ סעיף 10 או סעיף 17 יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס בסכום עשרים וחמש לירות.

התראה והפסקת פרסום של עתונים

19. (1) רשאי שר הפנים לצוות למסור התראה לבעל כל עיתון או למו"ל של כל עתון או לשניהם שחומר ידוע המופיע בעתון כזה יש בו לדעת שר הפנים כדי לסכן את שלום הצבור או שהוא מכיל ידיעות שקר או שמועות שקר, אשר לפי דעתו יש בהם כדי לעורר בהלה או יאוש, וכי אם ימשיכו בפרסומו של אותו חומר בעתון, יעיין שר הפנים בשאלת הפסקת הוצאתו של העתון לפי הוראות פקודה זו.

(2) בין שמסר לבעל העתון או למו"ל של העתון התראה עפ"י סעיף קטן (1) מסעיף זה ובין שלא מסר לו התראה כזאת, רשאי שר הפנים עפ"י צו להפסיק במקרים דלקמן את פרסום העתון לאותה תקופה שימצא לנכון, ויפרט באותו צו את תקופת ההפסקה הזאת:

זכות הקניין על השם של העתון

(א) לאסור את פרסומו של העתון בעתיד בין לחלוטין או בתנאים שיפורטו בצו, לתקופה שתפורש בצו ושלא תעלה על שלוש שנים;

(ב) לאסור על הבעל או על העורך; אם לחלוטין או בתנאים שיפורטו בצו, לתקופה שתפורש בצו ואשר לא תעלה על שלוש שנים, לפרסם כל עתון, לערוך או לכתוב בשבילו או לעזור בפרסומו ובעריכתו ובהוצאתו לאור של כל עתון בין בכסף ובין בשווה כסף, או לעזור במכרים או בשרות אישי או בצורה אחרת;

(ג) כי במשך התקופה הנזכרת לעיל אין להשתמש בכל בית דפוס המשמש להוצאת העתון לאור, אלא לפי תנאים שיפורטו בצו, או שהמטרה תתפשו ותסגרו למשך התקופה האמורה לעיל;

(ד) שהעתק אותה הרשעה המחייב האמור לעיל תפורסם בעתון על חשבון האדם שהורשע, אם לא נאסר פרסומו עפ"י סעיף זה, ובעוד עתון אחר שיפורט בצו.

(2) רשאי בית המשפט עפ"י סעיף קטן (1) לדרוש כתנאי לפרסום העתון להגדיל את סכום שטר הערבות הדרוש עפ"י סעיף 5 לסכום שלא יעלה על חמש מאות לירות.

(3) כל אדם העובר על צו הניתן עפ"י הסעיף הזה יאשם בעברה ויהא צפוי לששת חדשי מאסר או למאה לירות קנס או לשני העונשין כאחד.

(4) שום דבר האמור בפקודה זו לא יפגע בסמכותו של בית המשפט לעונש אדם העובר על צו שניתן עפ"י סעיף זה בעד בזיון בית המשפט.

חלק ב': ספרים (בוטל)

24. עד 29. (בוטלו)

חלק ג': בתי דפוס

שום אדם לא יחזיק וכו' בית דפוס בלי רשיון

30. (1) לא יחזיק אדם ולא ימצא ברשותו כל בית דפוס בלי לקבל תחילה רשיון בטופס הקבוע בתוספת החמישית לפקודה זו, כשהוא חתום בידי הממונה על המחוז שבו נמצא בית הדפוס.

(2) בטרם ינתן רשיון עפ"י חלק זה חייב המבקש את הרשיון להגיש לממונה על המחוז בקשה בכתב בצירוף הצהרה בשבועה בטופס הקבוע בתוספת החמישית שלפקודה זו המפרטת את העובדות המפורשות בבקשה כזו: אם המבקש הוא חברה (ולא חברה נכרית), תוגש הבקשה ע"י מוכיר החברה, אם הוא חברה נכרית, – תוגש בקשה ע"י המורשה למשמש כבא כוחה בישראל, ואם הוא אגודה שיתופית תוגש הבקשה ע"י יו"ר ועד ההנהלה שלה.

21. (1) משניתן רשיון לבעל עתון עפ"י סעיף 5, אסור לשום אדם פרט למקבל זכות ההעברה של הבעל או לבא כוחו האישי או ליורשו, להשתמש בשם של אותו עתון או בכל שם הדומה לו במידה שיהא עשוי לעורר בלבול דעות.

בתנאי שאם בוטל הרשיון או נחשב כמובטל למשך תקופה של לא פחות משנים עשר חדש, ולא ניתן למקבל זכות העברה של הבעל או לבא כוחו האישי או ליורשו רשיון לפרסם עתון רשאי כל המקבל רשיון עפ"י סעיף 5 לקרוא לעתונו הוא באותו שם.

(2) כל אדם המשתמש בניגוד להוראות הסעיף הזה בשם של עתון או בכל שם הדומה לו במידה העשויה לעורר בלבול דעות יאשם בעברה ויהא צפוי לעונשין שנקבעו בסעיף 22.

עונשו של המדפיס וכו' עתון בלי רשיון וכו'

22. (1) כל אדם –

(א) המדפיס או מפרסם עתון בטרם נתקבל רשיון בעדו או גורם או מתיר את הדפסתו או פרסומו, –

(ב) המדפיס או מפרסם עתון לאחר הרשיון של העתון או שנחשב כמבוטל, או גורם או מתיר להדפסתו או לפרסומו, יאשם בעברה ויהא צפוי למאסר ששה חודשים ולקנס בסכום מאה לירות או לאותם שני עונשים כאחד, ובמקום העונש הזה או העונשים הללו, או נוסף עליהם, רשאי בית המשפט לצוות לתפוש ולהחריס כל העתק העתון שנדפס ופורסם כאמור.

(2) אם היה המדפיס או המפרסם עתון בדרך זה חברה, או אגודה שיתופית הרי, אם היה חברה (ולא חברה נכרית) יאשמו מנהל העסקים של החברה ומוכיר החברה בעברה, ואם היה חברה נכרית, יאשם האדם המורשה למשמש כבא כוחה בישראל, ואם היה אגודה שיתופית – יאשם יו"ר ההנהלה של האגודה ויהיו צפויים לעונשין שנקבעו בסעיף קטן הקודם, ובמקום העונש הזה או העונשין הללו או נוסף עליהם רשאי בית המשפט לצוות לתפוש ולהחריס כל גליון של העתון שנדפס או פורסם כאמור.

(3) לא יראו שום אדם כאילו הדפיס או פרסם עתון או כאילו גרם להדפסתו או לפרסומו מחמת זה בלבד שבמהלך עבודתו או משלח ידו הוא משתתף בהדפסתו של העתון או בפרסומו כמסדר אותיות או ממחלק עתונים, או בתפקיד אחר כיוצא בזה.

הפסקת הופעתו של העתון ע"י בית המשפט

23. (1) כל מקום שהורשע אדם על הדפיסו או פרסומו כל דיבת הסתה או על שגרם או התיר את הדפסתה או פרסומה רשאי בית המשפט שבפניו נשפט אותו אדם, אם ימצא לנכון, ליתן צוויים בענינים דלקמן כולם או מקצתם, אם במקום העונשין אשר ישיתם או נוסף להם: –

(3) המזכיר הראשי יגרום לפרסום של הודעה ברשומות על מתן רשיון להחזיק בית דפוס בטופס הנקבע בתוספת החמישית שלפקודה זו.

(4) כל אדם שניתן לו רשיון עפ"י סעיף זה חייב למסור לממונה על המחוז מודעה בכתב על דבר כל שנוי בשמו או במקומו של בית הדפוס.

(5) כל אדם המנהל או מחזיק ברשותו בית דפוס בלא רשיון או שאינו מוסר את ההודעה הדרושה עפ"י הסעיף קטן הקודם, יאשם בעברה ויהא צפוי בעד כל עברה לשלושת חדשי מאסר או לקנס בסכום עשרים לירות או לשני העונשין כאחד; אם האשם הוא חברה (אך לא חברה נכרית) תחול האשמה על מנהליה ומזכירה, ואם הוא חברה נכרית תחול האשמה על מי שמורשה לשמש כבא כוחה בישראל, ואם הוא אגודה שיתופית תחול האשמה על יו"ר ועד ההנהלה של אותה אגודה.

חובה להציג את הרשיון לראוה

31. (1) מי שקבל את הרשיון עפ"י חלק זה חייב להציג את רשיונו או לדאוג להצגתו במקום בולט במשרדו או במקום העסק שלו.

(2) רשיון שניתן לחברה או לאגודה שיתופית יוצג במשרדה הרשום של החברה או של האגודה השיתופית.

(3) כל אדם שאינו ממלא אחר הוראות סעיף זה יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס בסכום שתי לירות.

חלק ד': דברי דפוס אחרים (בוטל)

32. בוטל

חלק ה': הוראות כלליות

העתקות מרשימות בפנקס

33. מנהל משרד החינוך והתרבות או הממונה על המחוז, הכל לפי הענין, ימסור לכל דורש, בהגישו בקשה לכך ובשלמו את האגרה הקבועה, העתק מכל רשימה בפנקס או קטע בפנקס או העתק מכל בקשה, הצהרה או שטר ערובה שניתנו עפ"י הפקודה הזאת, כשהם מאושרים על ידו.

קטעים מקוימים של פנקס ישמשו עדות

34. כל העתק מרשימה בפנקס וכל קטע מפנקס וכל העתק של בקשה, או הצהרה או שטר ערובה שניתנו עפ"י הפקודה הזאת שנראה מתוכם שהם חתומים ע"י מנהל משרד החינוך והתרבות או הממונה על המחוז, הכל לפי הענין, יתקבלו כהוכחה מכרעת על תכנון של הפנקס עד כמה שאפשר לעמוד עליו מתוך אותו העתק או אותו קטע, או על הבקשה או הצהרה או שטר הערובה, ואין צורך בהוכחת החתימה שעליהם. וכל העתק מאושר או

קטע מאושר כזה יתקבלו בכל משפט אזרחי או פלילי כהוכחה לכאורה על כל הענינים המופיעים בהם, עד שלא יוכח ההיפך: תעודה שנראה מתוכה כי היא חתומה ע"י הממונה על המחוז, האומרת שלא ניתן רשיון לאיזה עתון מיוחד תקובל בכל הליכים משפטיים אזרחיים או פליליים כהוכחה מספקת לכאורה על העובדה כי לא ניתן רשיון כזה.

פיטורין

35. פקודה זו לא תחול על כל בית דפוס ממשלתי או מדפיס ממשלתי או על כל מדפיס המורשה להדפיס את הפקודות או את החוקים הרשמיים האחרים של הסמכות המחוקקת או על כל מכבשי דפוס השייכים לבית דפוס ממשלתי כזה או מדפיס ממשלתי כזה או על רשומות או על כל מסמכים רשמיים הנדפסים ברשות ממשלת ישראל או לשימושה.

מסירת הזמנה או הודעה

36. מסירת הזמנה לדין או הודעה עפ"י הפקודה תחשב כמספקת, בת תוקף וממשית אם נמסרה למדפיס או למו"ל של עתון בבית או בבנין שבו נדפס העתון, או אם נמסרה לכל אדם הנמצא באותו בנין או מקום הדפסה או – בהעדר מדפיס או מו"ל כזה, או בהעדר אדם אחר כאמור לעיל – אם הודבקה על דלת מקום ההדפסה האמור לעיל.

הגבלת התביעות הפליליות

37. אין להביא אדם בפלילים בשל עבירה על פקודה זו, אלא אם כן התחילו במשפט הפלילי הזה בתוך ששה חדשים מומן שנעשתה העברה, אך לא יובא משפט פלילי כזה אלא אם כן הוחל בשם היועץ המשפטי לממשלה ובהסכמתו.

תקנות

38. (1) רשאי שר הפנים להתקין תקנות לביצוע מטרות הפקודה הזאת.

(2) ביחוד, ומבלי לפגוע בכללותה של הסמכות הנ"ל, תקבענה אותן התקנות –

(א) את האגרות שתשולמנה בעד רשיונות או בעד כל פעולה, ענין או דבר שצריך לעשותו או למלאו עפ"י הפקודה הזאת: בתנאי ששום אגרה כזו לא תעלה על סך לירה אחת;

(ב) את הטופס של כל פנקס שיתנהל עפ"י הפקודה הזאת והטפסים האחרים הדרושים לצרכי הפקודה הזאת, לרבות כל שינוי גירסה בטפסים המפורטים בתוספת לפקודה זו; וכן

(ג) את הנהלתו והסדרתו של הרישום עפ"י הפקודה הזאת וכל ענין אחר הכרוך בכך.

תוספת ראשונה

(סעיף 4 וסעיף 5) (א) (ב) ו (ג)

א. טופס הצהרה שתצורף לבקשת רשיון להוציא לאור עתון

פרטים

ניתנה שבועה בפני היום הזה ב על ידי אשר אני מכירו הכרה אישית (או אשר מר שהנני מכירו הכרה אישית, זיהה אותו בפני בשבועה).

(שם המשביע ומשרתו)

ב. טופס הצהרה מאת עורך

1. שמו המלא של העורך.
2. מקום מגוריו וכתובת הדואר הנוכחית המלאה שלו.
3. אזרחותו: (לצדף את הפספורט או תעודת אזרחות אחרת).
4. מקום הולדתו ויום הולדתו: (לצדף תעודת לידה, ואם אין יכולת להשיגה, על המבקש לציין זאת).
5. הכשרות הנוכחיות: (לצדף תעודה מאת הרשות הבוחנת).
6. היודע העורך דבר, קרוא וכתוב בלשון (בלשונות).
7. הרובצת עליו פסלות משפטית?
8. האם נתחייב העורך מעולם בעברה אשר בגללה נידון עפ"י פסק סופי לשלושת חדשי מאסר או יותר?
9. האם העורך הוא בעל איזה עתון אשר הוצאתו לאור – (א) הופסקה עפ"י סעיף 19 מפקודת העתונות? (ב) הופסקה לחלוטין עפ"י סעיף 23(1)(א) מפקודת העתונות?
10. (ג) הופסקה על תנאי עפ"י סעיף 23(1)(א) מפקודת העתונות? (אם כך מסור את התאריך ואת פרטי צו האיסור).
11. האם יש תוקף לצו עפ"י סעיף 23(1)(ב) מפקודת העתונות נגד העורך.
12. האם אסרה איזו רשות בת סמך על העורך להתעסק כעורך דין או כרופא?

הצהרה

אני..... מ..... מצהיר בזה בשבועה (או "מצהיר בהן צדק") שהידיעות שנמסרו מהודעת הפרטים דלקמן בנידון סגולות ההכשרה למשרת עורך העתון הן נכונות.

ולראיה הריני חותם

התאריך..... החתימה

ניתנה בשבועה היום הזה ב בפני ע"י אשר אני מכירו הכרה אישית (או אשר מר שאני מכירו הכרה אישית, זיהה אותו בפני בשבועה)

(שם המשביע ומשרתו)

1. שמו המלא של המבקש
2. מקום מגוריו וכתובת הדואר הנוכחית המלאה שלו:
3. מקום הולדתו ויום הולדתו (לצדף את תעודת הלידה, ואם אין יכולת להשיגה על המבקש לציין זאת).
4. אזרחותו (לצדף פספורט או תעודת אזרחות אחרת).
5. שמו המלא של העורך:
6. מקום מגוריו וכתובת הדואר המלאה של העורך:
7. שם העתון:
8. שמו של בית הדפוס אשר בו יידפס העתון, וכתובת הדואר הנוכחית המלאה שלו ושל משרדי המערכת שלו:
9. באיזה נושאים ידון העתון:
10. באיזה לשון או באיזה לשונות יופיע העתון:
11. זמני הופעתו:
12. האם המבקש הוא בעל או עורך של עתון אשר הוצאתו לאור – (א) הופסקה עפ"י סעיף 19 מפקודת העתונות? (ב) נאסרה לחלוטין עפ"י סעיף 23 (1) (א) מפקודת העתונות?
13. (ג) נאסרה על תנאי עפ"י סעיף 23 (1) (א) מפקודת העתונות? (אם כך, מסור את התאריך ואת הפרטים על צו האיסור).
14. האם קיים כלפי המבקש צו עפ"י סעיף 23(1)(ב) מפקודת העתונות?
15. האם ניתן נגד בית הדפוס שבו נדפס העתון צו עפ"י סעיף 23(1)(ג) מפקודת העתונות?

הצהרה

אני..... מ..... מצהיר בזה בשבועה (או "מצהיר בהן צדק") שהידיעות אשר נתתי בהודעת הפרטים דלעיל המוגשת לחיזוק בקשתי שהוגשה לממונה על המחוז ליתן לי (או לחברת / או לאגודה השיתופית) רשיון לפרסם עתון אשר יקרא בשם "....." הן נכונות, וכי אני הנני (או החברה או האגודה ההדדית היא) בעל העתון הנ"ל.

ולראיה הריני חותם כאן

התאריך.....

חתימת המבקש

הצהרה

אני..... מ..... מצהיר בזה בשבוי
עה (או "מצהיר בהן צדק") כי לפי מיטב ידיעתי ואמונתי,
הידיעות המובאות בהודעת הפרטים דלקמן בנידון סגולות
ההכשרה של למשרת עורך העתון הן נכונות.

ולראיה הריני חותם

התאריך..... החתימה

ניתנה בשבועה היום הזה בפני ע"י הנ"ל אשר אני
מכירו הכרה אישית (או אשר מר שאני מכירו הכרה
אישית, וזיהה אותו בפני בשבועה)

(שם המשביע ומשרתו)

ג. טופס רשיון להוציא לאור עתון

פקודת העתונות

רשיון להוציא לאור עתון

התאם לבקשה מיום הריני נותן בזה רשיון ל.....
היושב ב..... להוציא לאור בחדש, בשבוע,
בשנה - עתון אשר ידפס בדפוס הנמצא ב.....
בשפה(ות) ואשר יקרא בשם וידון בנושאים
ויערך בידי.....

ניתן היום הזה בחדש שנת.....19

תוספת שניה

(סעיף 5(1)(ד))

סכום הערבות

בעד עתון אשר יצא לעתים יותר תכופות

משתי פעמים בשבוע.....150

בעד עתון אשר יצא אחת לשבוע או שתי

פעמים בשבוע.....100

בעד עתון אשר יצא לעתים פחות תכופות

מפעם בשבוע.....50

טופס שטר הערובה

פקודת העתונות

בהתאם להוראות סעיף 5(1)(ד) לפקודת העתונות, אני
(או "אנו") בעל (בעלי) העתון "....." מתחייב בזה
(או "מתחייבים בזה בהתחייבות הדדית ונפרדת") לשלם
לממשלת ישראל כל עונש כסף אשר יוטל עלי (או
"עלינו") או על עורך העתון "....." הנ"ל, על יסוד
חיוב בדין של הדפסה או פרסום או בשל גרם או היתר
להדפסה או לפרסום של כל דיבת הסתה או דיבת אחרת
בכל עת שהיא לאחר יום.....בחדש.....19,
וכן לשלם כל קנסות אחרים אשר יושטו עלי (או "עלינו")

או על עורך העתון "....." הנ"ל, עפ"י הוראות
פקודת העתונות. ואם לא אעמוד בהתחייבותי זאת
(או "ואם לא נעמוד בהתחייבותנו זאת") הריני מתחייב
בזה (או "הרינו מתחייבים בזה בהתחייבות הדדית ונפרדת")
לאבד את הסך..... לירות לזכותה של ממשלת
ישראל.

היום..... בחדש.....19

((החתימה (החתימות))

(הערבים)

הריני מכריז בזה על עצמי (או "הרינו מכריזים
בזה על עצמנו ביחד וכל אחד ואחד בפני עצמו") כערב
(או "כערבים") בעד "....." הנ"ל, כי: -

(א) הוא (או הם) ישלם (או "ישלמו") לממשלת ישראל
כל כסף ענושים אשר יושט עליו (או "עליהם") או
על העורך של העתון "....." הנ"ל על יסוד
כל התחייבות בדין בשל הדפסה או פרסום או
בשל גרם או היתר להדפסה או לפרסום של כל
דיבת הסתה או דיבת אחרת בכל עת שהיא לאחר
יום..... בחדש.....19 וכל קנסות אחרים
אשר יושטו עליו (או "עליהם") או על העורך הנ"ל
של העתון "....." הנ"ל ע"י איזה בית משפט
עפ"י הוראות פקודת העתונות, וכי

(ב) אם לא יעמוד (או "אם לא יעמדו") בהתחייבות
המותנית בתנאי (א) דלעיל, הרי יאבד (או
"יאבדו") לזכותה של ממשלת ישראל סך לירות.
ואם הנ"ל לא יעמוד בהתחייבותו (או "אם הנ"ל
לא יעמדו בהתחייבותם"), בין בהתחייבות
המותנית בתנאי (א) ובין בהתחייבות המותנית
בתנאי (ב), הריני מתחייב (או "הרינו מתחייבים
בזה בערבות הדדית ונפרדת") לאבד לזכותה של
ממשלת ישראל סך לירות.

היום..... בחדש.....19

((חתימה (חתימות))

תוספת שלישית

(סעיף 6 (5))

טופס של הודעה על מתן רשיון להוציא לאור עתון

פקודת העתונות

נמסרת בזה מודעה כי ביום.....
לחדש.....19 ניתן בחתימת מושל מחוז
ל..... היושב ב..... רשיון מס' להוציא
לאור בשבוע בחדש בדפוס הנמצא ב.....
בשנה עתון בשפה (ות) בשם ואשר ידון בנושאים ויערך
בידי היום.....בחדש.....19.

(חתימה) המזכיר הראשי

טופס של הודעה על בטול רשיון להוציא לאור עתון

פקודת העתונות

נמסרת בזה מודעה כי בוטל הרשיון מס' שניתן ביום
.....בחדש.....שנת.....19
בחתימת הממונה על המחוז ל.....תושב לפרסם
בשבוע בחדש בדפוס הנמצא בשנה ב.....עתון
בשפה(ות) בשם הדין בנושאים והנערך בידי.....
(חתימה) המזכיר הראשי

התוספת הרביעית

(סעיף 12)

טופס הצהרה מאדם שחדל להיות בעל עתון

אני.....מ.....(א) בעל
המזכיר הראשי העתון..... היוצא לאור עפ"י
רשיון מס'.....מיום.....מצהיר בזה
בשבועה (או "מצהיר במורא") כי (ב)..... חדל
להיות בעל העתון הנ"ל.

(חתימה)

ניתן בשבועה בפני היום.....
ע"י.....הנ"ל אשר אני מכירו הכרה אישית
(או אשר מר שאני מכירו הכרה אישית, זיהה אותו בפני
בשבועה).

(שם המשביע ומשרתו)

(א) רשום כאן "בתורת מנהל העסקים (או המזכיר)
של חברת.....שהיא" אם ההצהרה ניתנת ע"י
מנהל או מזכיר של חברה (ולא של חברה נכרית), או
"המורשה לשמש בישראל כבא כוחה של חברת.....
.....שהיא", אם ההצהרה ניתנת ע"י אדם כזה,
או "יושב ראש ועד המנהלים של אגודה.....
.....שהיא", אם ניתנת ההצהרה ע"י אגודה שיתופית.

(ב) רשום כאן "חדלתי" או "החברה הנ"ל חדלה" או
"האגודה השיתופית הנ"ל חדלה", הכל לפי הענין.

התוספת החמישית

(סעיף 30)

טופס של הצהרה שתצורף לבקשת רשיון להחזיק
בית דפוס

אני.....מ.....מצהיר
בזה בשבועה (או "מצהיר במורא") שיש בדעתי להחזיק
(או כי חברת..... או אגודת.....
יש בדעתה להחזיק) בית דפוס ב.....
אשר יקרא בשם דפוס..... היום.....
חתימת המבקש

ניתן בפני בשבועה היום ב ע"י אשר אני מכירו הכרה
אישית (או אשר מר שאני מכירו הכרה אישית זיהה אותו
בפני בשבועה).

שמו ומשרתו של המשביע

טופס של רשיון להחזיק בית דפוס

פקודת העתונות

רשיון להחזיק בית דפוס

בהתאם לבקשה מיום..... הריני נותן בזה
רשות ל..... הגר ב..... להחזיק בית
דפוס ב..... אשר יקרא בשם דפוס.....
היום..... בחדש.....שנת.....19.

הממונה על המחוז

טופס של הודעה על מתן רשיון להחזיק בית דפוס

פקודת עתונות

נמסרת בזה מודעה כי ביום.....
ניתן ע"י מושל מחוז ל..... הגר ב.....
..... רשיון מס'..... להחזיק בית דפוס הנמצא
ב..... והנקרא בשם דפוס..... ניתן ביום
..... לחדש.....19.

המזכיר הראשי

זוה נוסחן של תקנות 94 עד 96 לתקנות שעת חירום, 1945, שמוצע לבטלן.

תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945

תעודות-היתר לעיתונים

94. (1) לא יידפס או לא יצא לאור שום עיתון, אלא אם ישיג בעליו תעודת-היתר חתומה בידי הממונה המחוז של המחוז, שבו נרפס או יידפס העיתון.

(2) הממונה-המחוז רשאי – ככל אשר יישר בעיניו ומבלי לתת טעם כל שהוא לדבר – להעניק או לסרב מלהעניק כל תעודת-היתר כזאת, והוא רשאי לצרף אליה תנאים, והוא רשאי בכל זמן להתלות או להפקיע כל תעודת-היתר כזאת או לשנות או למחוק כל תנאים שצורפו לתעודת-ההיתר או לצרף אליה תנאים חדשים.

(3) כל אדם המפר את התקנה הזאת או את תנאיה של כל תעודת-היתר שניתנת לפיה, ובעליו ועורכו של העיתון, שביחס אליו נעשתה ההפרה, יאשמו בעבירה על התקנות האלה.

הודעות רשמיות

95. (1) בלי לפגוע בקביעותיו של סעיף 10 מפקודת העיתונות מקום שרוצים לפרסם בעיתון כל שהוא

כל חומר הכלול בהודעה רשמית כל שהיא שהוציאה לידיעת הרבים פקיד המודיעין, וההודעה אינה מתפרסמת כלשונה וככתבה, יכיל החומר המתפרסם את כל העובדות העיקריות שנאמרו בהודעה.

(2) הוסרו קביעותיה של התקנה הזאת, יאשמו העורך, המדפיס והמו"ל של העיתון – כל אחד ואחד – בעבירה על התקנות האלה.

חומר פוליטי

96. (1) לא יידפסו ולא יפורסמו בישראל שום הודעה, אילוסטראציה, כרוז, מודעה, כרוז, חוברת או תעודה אחרת בדומה לאלה (בין בצורת מאמר ובין בצורת ציון עובדות או באופן אחר), המכילים חומר שנודעת לו משמעות מדינית, אלא אם הושגה תחילה תעודת-היתר חתומה בידי הממונה-המחוז של המחוז, שבו מתכוונים לבצע אותם הדפסה או פירסום; בתנאי שהתקנה הזאת לא תחול על כל חומר הכלול בעיתון, שבגיניו עומדת בתקפה תעודת-היתר לפי תקנה 94.

(2) אדם, המפר את התקנה הזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה.